

Arbeidsdepartementet

Oslo, 13.07.2012

Vår ref: ERB

Høringssvar- Høring av NOU 2012: 6 Arbeidsrettede tiltak

Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) mener utvalgets arbeid gir et godt grunnlag for vurderinger av hvordan videreutvikle arbeidsrettede tiltak for å sikre økt arbeidsdeltakelse for personer med nedsatt arbeidsevne. NFF mener at veien framover må være å gjøre bruk av det ordinære arbeidsliv som hovedarena for arbeidsrettede tiltak.

Forskningen dokumenterer at trening og tilrettelegging av oppgaver er mest effektivt når det foregår der det skal utføres. Likeledes er det dokumentert at ventetid kan være med på å forsterke funksjonsproblemene og redusere sannsynligheten for et positivt og varig resultat. Dette gjelder både for arbeidsrettede tiltak og for andre elementer av rehabilitering. Denne kunnskapen må legges til grunn for utvikling av arbeidsrettet rehabilitering. Det innebærer at integrering i det ordinære arbeidsliv skal ha minst mulig "omveier" og at det må gis støtte og veiledning til arbeidsgivere og arbeidsplasser over tid. NFF støtter på denne bakgrunn modell 2 Arbeidsinkluderingsmodellen. Modellen fordrer oppfølging over tid, tilrettelegging av arbeidet, veiledning – og for mange i denne gruppen veiledet trening. NFF mener det er behov for å styrke inkluderingsfaget med tilhørende fagkompetanse i stedet for å etablere skjermete arbeidsplasser. Dette må også innebære at NAV styrkes med kompetanse slik at NAV kan gjøre avklarings- og oppfølgingsoppgaver. Det vil videre bidra til å sikre bedre bestillerkompetanse i NAV.

NFF ønsker videre å understøtte utvalgets felles konklusjoner i 17.2.

NFF har i flere sammenhenger påpekt at lang ventetid før bruker kommer i gang med tiltak er en risikofaktor i forhold til videre arbeidsdeltakelse. I forhold til muskel/skjelettlidelser og lettere psykiske lidelser handler det ikke bare om kort ventetid knyttet til arbeidsrettede tiltak, men også om ventetid for behandling i helsetjenesten. Tidlig intervensjon vil kunne forebygge mer omfattende arbeidsrettet rehabilitering. Tiltakene for å sikre tidlig intervensjon i helsetjenesten har vært knyttet til ordningen «Raskere tilbake» gjennom tiltak i spesialisthelsetjenesten og arbeidsrettet rehabilitering. NFF er av den oppfatning av at det i tillegg burde vært fokusert på å sikre rask behandling i kommunehelsetjenesten for gjennom dette å unngå langt dyrere og mer omfattende tiltak. Det har vært vanskelig og nå frem med dette budskapet i debatten om sykefravær og arbeidsdeltakelse. NFF mener Regjeringen i større grad må legge føringer på dimensjoneringen av behandlingsapparatet i kommunehelsetjenesten. Med dagens lovverk er ikke kommunene pålagt å ha en fysioterapitjeneste. Reviderte tall fra kommunenes rapportering for 2011 (KOSTRA) viser en nedgang i antall årsverk i den kommunale fysioterapitjenesten, fra 8,7 til 8,6 årsverk per 10 000

innbyggere. En undersøkelse som NFF har gjennomført i mai/juni 2012 viser at ventetiden øker for vurdering hos fysioterapeuter med avtale med kommunen. Ventetiden øker for alle grupper pasienter, men mest for kronikere. Over dobbelt så mange fysioterapeuter oppgir at kronikere må vente 12 uker eller mer i dag sammenlignet med 2008 og hele 44 % oppgir dette. Mange kronikere er avhengig av fysioterapibehandling for å hindre en forverring av sykdommen og behov for mer omfattende tiltak og sykefravær. Det oppleves som er fortvilet situasjon for mange at denne behandlingen i stadig mindre grad er tilgjengelig.

NFF mener anbudsordningene må bidra til å sikre kvaliteten i tiltakene og støtter utvalget anbefaling om at det i større grad må fokuseres på prosess- og resultat kvalitet. NFF mener anbudsordningen i dag ikke i tilstrekkelig grad vektlegger disse forholdene. En ny modell bør sørge for at det er mulig å konkurrere om mange flere arbeidsrettede tiltak enn i dag. Et levende marked må bestå av flere likeverdige konkurrenter, noe det ikke er i dag. Det er i flere sammenhenger uttrykt skepsis til private aktører i blant annet helsetjenesten. NFF mener det blant annet kan legges til rette for å konkurrere på kvalitet hvor pris er gitt. Med dagens ordning blir det et være eller ikke være en gang hvert tredje år for de som tilbyr arbeidsrettede tiltak på anbud og kvalitet blir i denne sammenheng liten grad brukt som vurderingskriteria.

NFF støtter utvalgets anbefaling om en forsterket forskningsinnsats for å kunne dokumentere bedre hvilke type tiltak som har effekt.

Med vennlig hilsen

NORSK FYSIOTERAPEUTFORBUND

Malene Haneborg
leder fagseksjonen

Elin Bjør
seniorrådgiver